

ÖYKÜMÜN ÖYKÜSÜ

Ebru KARADENİZ

Öykü yazmak için icazet alacağım yegâne kişi kuşkusuz dedemdi. Daha önce hiç kimseden dinlemeyip hiçbir yerde okumadığım hikâyeleri, takma dişlerini takırdatarak büyük bir zevkle anlatması onu, gözümde bir hikâye otoritesi hâline getirmişti. Eğer bir hikâye yazarsam dedemden icazet alma zorunluluğum bundandı çünkü çocukluğum dedemin anlattığı hikâyeleri zevkle dinleyerek, bazı hikâye kahramanlarıyla kendimi özdeşleştirerek geçmişti. İlk hikâye birikimlerimi; bembeyaz sakallıyla tonton dedelere hiç benzemeyen, her sabah tıraş olan, biraz huysuz ve sinirli ama iş hikâye anlatmaya gelince yumuşayıveren, hikâyeleri yaşarmış gibi anlatan dedemden edinmiştim.

Çocukken dedemin sayesinde küçük bir hikâye sever olmuşum. Dinlediğim hikâyelerle yetinebiliyordum ama daha çok hikâye dinleme isteğini bastırıyordum. Yaşım ilerledikçe bu hikâye severliğim, hikâye anlatma tutkusuna evrildi.

Aralık soğuklarının her tarafı kasıp kavurduğu günlerin birinde, mart ayında hikâye yarışması olacağını öğrenmiştim. Bu fırsatı kaçıramazdım. “Hikâye Yarışması” için hikâye yazmalıydım. Bu düşünceyi dedemle paylaşacaktım. Çok sevineceğinden ve artık hikâye yazmalısın diyeceğinden eminim. Düşüncemi dedemle paylaştığımda o, “Yazamazsın.” dedi. Şaşkınlıkla “Neden?” diye sormaktan kendimi alamadım. “Türkçenin hikâye birikiminin farkında olman gerekir. Türk hikâyeciliğinin bugünkü birikimini okuyup özümsemem lazım.” dedi. Bu sözler üzerine yapmam gereken belliydi. Öykücülüğümüzü bugünlere getiren yazarların öykülerini okumalıydım fakat Ebu Nuvas öyküsünde anlatılan durumları yaşamaktan korkuyordum. Böyle

bir durumda okuduklarımı unutmam gerekecekti çünkü. Okuduğum öyküleri unutabileceğime inanmıyordum.

Bu düşüncelerle öykü geleneğimizi oluşturan köşe taşı öykücülere, öyküleri okumaya başladım. Yazarları, öyküleri okudukça dedemin sözlerinin doğruluğunu çok daha iyi görmeye başlıyordum. Okuduğum öykülerin kahramanlarından, anlatılan olaylardan, durumlardan, anlatıların incelik ve zarafetinden çok etkileniyordum. Öykü okumayı eskiden de severdim ama şimdi okumanın bir başka yönüne tanık oluyordum. Yazmak için okurken yarışmaya katılma isteğini unutmuştum.

Türk öykücülüğünü günümüz birikimine ulaştıran yazarların öykülerini okuyor, kavramaya çalışıyor, onlarla bağlar kurmaya çalışıyordum. Öykü merakının, öykü yazma isteğine evrilmesi kiraz ağaçlarının çiçek açmasıyla başlamıştı. O günlerde gittiğim bir kafe de beni bu âlemin içine çekiyordu. Bu mekânda bütün gramofonlar toplanmış, çalmak istedikleri parçaları kendileri seçmiş de yerlerine yerleşmiş gibiydiler. Hiçbirine senin yerin burası, burada daha güzel duracaksın diye istemedikleri yerlere konmamışlardı. Duvarlara baktığım zamansa eski filmlerin afişlerini görüyordum. Eski sanatçılar hâlâ yaşıyormuş, hatta filmleri gösterime yeni girmiş gibi hissediyordum. Bu mekân, plakta çalan 80'lerin nostalji dolu müzikleriyle şenleniyordu. Burada, okuduğum öykücülerin zamanına aitmiş gibi hissediyordum. Mekân, Türkçenin öykü birikimini günümüze aktaran bu sanatsever insanlarla aramda gizli bir bağ oluşmasını kolaylaştırıyordu. Hepimiz aynı döneme ait gibiydik sanki.

Öykü yazarlarıyla bağ kurduğumu düşündükçe içtiğim çayın lezzeti artıyordu. Bu durum, o günlerde güzel bir çay ocağı bulmamdan da kaynaklanıyor olabilir. Henüz karların eremediği vakitlerde içimi titreten soğuğu bir nebze olsun kırma isteğinin sonucunda bulmuştum burayı. Tabii o zamanlar pek bir şey anlamamıştım. Baharın sonlarına doğru yolum tekrar bu ocağa düştüğünde çayın tadına daha iyi varmıştım.

Artık yıllar geçmiş, birçok öykü okumuştum. Okuma serüvenimin sonuna gelememişim ama yazma eylemine başlamama bir mâni olmadığını düşünüyordum fakat bu sefer de yazmaya cesaret edemiyordum. Yazacağım öykülerin, okuduğum öykülerin kötü birer kopyası olmasını istemiyordum. Yazmayı bu kadar çok isterken, bunca yıl yazmak için okumuş olmama rağmen yapamıyordum işte. Zamanı, yazamayarak ama daha çok okuyarak geçiriyordum. Ta ki dedemin anlattığı hikâyelerin sonuna geldiğini anladığım

zamana dek. Bir daha onun sesinden öyküler dinleyemeyecek olmak bana, onun anlattığı öyküler tadında hikâyeler yazdırmalıydı. Benim öykü yazmaya başlayışım Ebu Nuvas'ın öyküsüyle aynı kaderi yaşamamalıydı. Bundan sonra yazmalıydım. Öykü yazmak benim için bir zorunluluk olmalıydı çünkü dedem, anlatmayı sessizce bana bırakmıştı. Okuduklarını unut demeden ya da diyemeden.